32
Esitys eräiden lasten- ja nuorisokotien paikkaluvun muutoksesta

HEL 2013-002930 T 05 00 00

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättänee muuttaa 9.4.2013 tekemäänsä päätöstä § 82 lasten sijaishuollon ympärivuorokautisten laitospaikkojen osalta siten, että sijaishuollossa on 1.9.2013 lukien 220 (254) laitospaikkaa ja 34 (32) asumisharjoittelupaikkaa

Paikkaluku vähenee seuraavasti:

Kannelmäen nuorisokoti 13 laitospaikkaa

Hyvösen lastenkoti 9 laitospaikkaa

Mellunkylän lastenkoti 8 laitospaikkaa

Naulakallion hoito- ja kasvatuskodit 2 laitospaikkaa

Teinilän hoitokoti 2 laitospaikkaa

Uudet asumisharjoittelupaikat tulevat Naulakallion hoito- ja kasvatuskotien tontilla olevaan uudisrakennukseen.

Vapautuvilla hoito- ja kasvatushenkilöstön resursseilla vahvistetaan omien lasten- ja nuorisokotien laitoshuoltoa. Lasten- ja nuorisokodeista muodostetaan resursoinniltaan ja osaamiseltaan vahvoja kokonaisuuksia, joissa pystytään vastaamaan vaativahoitoisten lasten tarpeisiin.

Esittelijä

Lastensuojelulain mukaan perhehoito on ensisijainen sijaishuoltoa tarvitseville lapsille. Sijaishuolto voidaan järjestää laitoshuoltona vain, jos sijaishuollon järjestäminen muulla tavoin ei ole lapsen edun mukaista, esimerkiksi jos lapsen hoito ja huolto edellyttää lastensuojelulain mukaisten rajoitustoimenpiteiden käyttöä.

Perhehoidon lisääminen ja laitoshuollon vähentäminen on myös palvelustrategisesti perusteltua. Perhehoitoon sijoitettujen lasten määrä on kasvanut 7,2 prosenttia vuodesta 2010 vuoteen 2012 verrattuna. Laitoshoitoon sijoitettujen lasten määrä on vähentynyt 16,5 prosenttia. Vuonna 2012 perhehoidon osuus oli 50,6 prosenttia kaikista sijaishuollon hoitovuorokausista. Perhehoidon laajentamista jatketaan ja sijaisperheille kehitetään monipuolisia tukimuotoja. Laitoshuoltoon sijoitetaan vahvaa kuntouttavaa hoitoa tarvitsevia lapsia.

Helsingissä on 11 lasten- ja nuorisokotia, joissa on 254 laitospaikkaa. Lasten- ja nuorisokotien paikkaluku vaihtelee 12 ja 40 välillä. Laitoshuollon hoito- ja kasvatushenkilöstöä on 305. Muuta kuin päivittäistä hoitoa antavaan henkilökuntaan kuuluu mm. psykologeja. Laitoksissa on lisäksi henkilöstöä keittiö-, siivous- ym. ylläpitotehtävissä sekä toimistotyön tehtävissä. Osa laitoksista järjestää asumisharjoittelua itsenäistyville nuorille. Neljän laitoksen yhteydessä toimii laitoksen tukema perhekoti.

Kaupungin omat lasten- ja nuorisokodit eivät nykyisellään kaikilta osin sovellu laitoshuoltoa tarvitsevien lasten sijaishuoltopaikoiksi. Ne ovat liian pieniä tai niissä on liian vähän hoito- ja kasvatushenkilöstöä. Laitoshuoltoa on jouduttu ostamaan, vaikka omissa lasten- ja nuorisokodeissa on ollut tilaa. Tavoitteena on, että kaupungin omista lasten- ja nuorisokodeista muodostuu resursoinniltaan ja osaamiseltaan vahvoja kokonaisuuksia, joissa pystytään vastaamaan vaativahoitoisten lasten tarpeisiin eikä lapsia tarvitse siirtää toiseen laitokseen esimerkiksi päihdearviointia varten. Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan sekä rakenteellisia muutoksia että osaamisen kehittämistä. Tavoitteena on myös, että oman ja ostettavan palvelun laatu ja hinta ovat vertailukelpoisia ja kilpailukykyisiä.

Osaamisen kehittämisen suunnitelmassa otetaan huomioon työstä nousevat haasteet ja tavoitteiden toteutuminen työn sisällöissä (mm. päihdearvioinnin ja väkivallan ehkäisyn ja hallinnan toimintatapakoulutukset). Vaativan laitoshuollon palvelukuvausta on pilotoitu keväällä 2013 kolmessa (3) lastenkodissa.

Kannelmäen nuorisokodin Tsempin (6 paikkaa) ja Beissin (7 paikkaa), Hyvösen lastenkodin Koskentuvan (7 paikkaa) ja Mellunkylän lastenkodin Tammipuiston (6 paikkaa) asuinyksiköt toimivat fyysisesti erillään. Ne ovat haavoittuvia työturvallisuuden, tuen saamisen ja hoito- ja kasvatushenkilöstön sijaistusten osalta. Siksi näistä laitospaikoista on perusteltua luopua. Tammipuiston asuinyksikön käyttötarkoitus esitetään muutettavaksi kunnalliseksi ammatilliseksi perhekodiksi.

Tsempin, Beissin ja Koskentuvan asuinyksiköissä on sijoitettuna nuoria, joista osalle on tehty itsenäistymissuunnitelma ja he ovat siirtymässä kesän 2013 aikana asumisharjoitteluun, jälkihuollon tukiasuntoon tai itsenäiseen asumiseen. Tammipuiston asuinyksikön lapset voidaan sijoittaa Mellunkylän lastenkodin muihin asuinyksiköihin, ellei heillä ole lapsikohtaisen suunnitelman mukaan tavoitteena mennä perhehoitoon tai kotiin.

Hyvösen lastenkodissa, Mellunkylän lastenkodissa, Naulakallion hoito- ja kasvatuskodeissa sekä Teinilän hoitokodissa on tällä hetkellä käytössä yhteensä kahdeksan suunnitellun toiminnan kannalta

epätarkoituksenmukaista laitospaikkaa. Ne saattavat esimerkiksi sijaita erillään muista tai ne ovat olleet poikkeustilanteessa käytössä remontin aikana. Vapautuvat tilat jäävät laitoksen käyttöön, jolloin niitä voidaan hyödyntää tilapäisiin majoitustarpeisiin. esimerkiksi lasten vanhempien vierailuihin.

Sosiaali- ja terveysviraston investointisuunnitelmaan sisältyy Mäkitorpan nuorisokodin peruskorjaus ja laajennus, jonka valmistuessa laitokseen tulee yhdeksän uutta paikkaa. Outamon oppilaskodin uudisrakennus ja peruskorjaus lisäävät paikkalukua kuudella. Malmin pienkotien paikkaluku kasvaa kahdella, kun yhden pienkotiyksikön korvaava rakennus valmistuu. Kokonaisuutena investointisuunnitelmaan sisältyvät rakennushankkeet lisäävät laitoshuollon paikkalukua seitsemällätoista (17) vuoteen 2015 mennessä. Lisäksi selvitetään Helsingin ulkopuolella sijaitsevien Lemmilän lastenkodin ja Outamon oppilaskodin laajenemismahdollisuuksia.

Osana omien lasten- ja nuorisokotien kehittämistä vuoden 2013 aikana lasten- ja nuorisokoteja yhdistetään hallinnollisesti suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Asumisharjoittelu, laitosten psykologityö ja laitosten tukemien ammatillisten perhekotien toiminta selvitetään ja organisoidaan uudella tavalla. Erityisen huolenpidon järjestämistä lapsen sijaishuoltopaikassa pilotoidaan syksyn aikana. Laitoksissa työskentelevää keittiö-, siivous- ym. ylläpitotehtävissä työskentelevää henkilöstöä keskitetään sosiaali- ja terveysviraston tukipalvelujen yksikköön. Laitosten tarvitsemat toimistopalvelut organisoidaan uudelleen osana koko virastoa koskevaa selvitystä. Näistä asioista päätetään erikseen myöhemmin tänä vuonna.

Asiaa on käsitelty sosiaali- ja terveysviraston perhe- ja sosiaalipalvelut -osaston henkilöstötoimikunnassa 29.5.2013. Sosiaali- ja terveysviraston henkilöstötoimikunta käsittelee asiaa kokouksessaan 3.6.2013 ja sen antama mahdollinen lausunto lähetetään sosiaali- ja terveyslautakunnalle sähköpostitse.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Pirkko Turpeinen, lastenkotitoiminnan päällikkö, puhelin: 310 46170
pirkko.turpeinen(a)hel.fi
Sisko Lounatvuori, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43851
sisko.lounatvuori(a)hel.fi